

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЯК СОЦІАЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ

Козлова О.А.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інституту», м. Харків*

Сучасне суспільство вимагає нових підходів до організації соціальної роботи, тому зараз все частіше використовується технологічний підхід до організації соціальної роботи а надання соціальних послуг розглядається як соціальна технологія. Термін "технологія" походить від двох грецьких слів: *techné* – мистецтво, майстерність і *logos* – наука, знання. Поняття технологія використовується у різних сферах и має багато тлумачень. Ми під технологією будемо розуміти сукупність операцій, що здійснюються певним чином і у визначеній послідовності, з яких складається процес впливу на певні соціальні об'єкти для досягнення заздалегідь встановленої мети. Метою розробки і впровадження будь яких соціальних технологій виступає: 1) пошук ефективних шляхів вирішення проблеми та досягнення мети діяльності за конкретних умов її здійснення; 2) оптимальне використання наявних ресурсів; 3) узагальнення практичного досвіду і використання його за інших умов.

Технології соціальної роботи - це сукупність форм, методів та прийомів, що використовуються соціальними службами, закладами соціального обслуговування, соціальними працівниками для вирішення завдань соціальної роботи. Тобто, технології соціальної роботи можна розглядати як алгоритм реалізації певних соціальних процесів.

Технологію соціальної роботи можна розглядати в двох аспектах. По-перше, в широкому значенні – як систему теоретичних знань і практику, яка представляє собою організацію, алгоритм і всю сукупність засобів, способів і прийомів впливу на різні об'єкти соціальної роботи. Такий підхід до технологічних проблем характерний, перш за все, для управлінських органів і організаторів реалізації соціальної політики. По-друге, як сукупність технологій, специфіка яких обумовлена конкретним суб'єктом і об'єктом соціальної роботи. Цей підхід до проблем технології соціальної роботи притаманний, насамперед, безпосереднім організаторам соціальної роботи з клієнтами соціальних установ, з різними категоріями населення за місцем проживання або роботи.

Технології соціальної роботи можна класифікувати за різними ознаками: суб'єктом, об'єктом, управлінням, метою і змістом, засобам соціальної роботи та інше. Зупинимось на двох основних групах технологій соціальної роботи: 1) Універсальні, (базові, загальні) – технології, які можуть застосовуватися в соціальній роботі з будь-яким клієнтом, сім'єю, групою, категорією, спільністю, до них належать: технологія соціальної реабілітації; технологія соціального консультування; технологія соціальної профілактики; технологія соціальної адаптації; технологія соціального обслуговування; технологія соціальної діагностики; технологія опіки та піклування; соціальне страхування; соціальне забезпечення. 2) Конкретні (приватні) технології взаємодії з певною категорією клієнтів (з літніми людьми, інвалідами, мігрантами, безробітними, молоддю, самотніми людьми, особами без житла, сім'ями, неповнолітніми та інше); у цій групі можна виділити підгрупи, наприклад, конкретна технологія роботи з сім'єю може включати в себе технологію роботи з неблагополучною сім'єю або технологію роботи з молоддю сім'єю та інше.

Таким чином, ефективність соціальної роботи сьогодні значною мірою залежить від багатьох факторів, але особливу значущість набуває дотримання процедур застосування можливостей соціальних технологій.